

L Ö G**um heimild fyrir ríkisstjórnina að fullgilda fyrir Íslands hönd
samning um varnir gegn mengun sjávar frá landstöðvum.**

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að fullgilda fyrir Íslands hönd samning frá 4. júní 1974 um varnir gegn mengun sjávar frá landstöðvum sem prentaður er sem fylgiskjal með lögum þessum.

2. gr.

Þegar samningur sá sem um ræðir hefur öðlast gildi að því er Ísland varðar skulu ákvæði hans hafa lagagildi hér á landi.

3. gr.

Ríkisstjórninni er ennfremur heimilt að staðfesta síðar breytingar á samningnum. Þegar gildistaka breytinga hefur verið auglýst í Stjórnartíðindum, C-deild, skulu þær hafa lagagildi hér á landi.

4. gr.

Ráðherra siglingamála fer með mál er varða samning þennan. Er ráðherra heimilt að setja í reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd samningsins svo og ákvæði í samræmi við síðari breytingar á honum sem staðfestar verða af Íslands hálfu.

Siglingamálastjóri skal á vegum ráðherra annast eftirlit með framkvæmd samningsins.

5. gr.

Brot á ákvæðum þessa samnings varða sektum.

6. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík 18. maí 1981.

Vigdís Finnbogadóttir.
(L. S.)

Ólafur Jóhannesson.

Fylgiskjal.**SAMNINGUR
um varnir gegn mengun sjávar frá landstöðvum.****SAMNINGSAÐILAR**

SEM GERA SÉR LJÓST að hafið og lífríki þess hafi ómetanlega þýðingu fyrir allar þjóðir,

SEM GERA SÉR LJÓST að mengun ógnar í vaxandi mæli jafnvægi lífríkisins og lögmætum notum hafsins,

SEM HAGA Í HUGA tilmæli ráðstefnu Sameinuðu þjóðanna um umhverfi mannsins sem haldin var í Stokkhólmi í júní 1972,

SEM VIÐURKENNA að samræmdar aðgerðir sem ná til einstakra ríkja, svæða og hnattarins alls séu nauðsynlegar til að koma í veg fyrir og vinna gegn mengun sjávar,

SEM ERU ÞESS FULLVISSIR að þegar í stað sé unnt og verði að grípa til alþjóðlegra aðgerða til að hafa hemil á mengun sjávar frá landstöðvum með markvissum og samstilltum aðgerðum til þess að vernda hafið gegn mengun, án tillits til upptaka hennar, og skal þá telja með þær aðgerðir sem nú standa yfir til varnar gegn mengun á alþjóðlegum siglingaleiðum,

SEM TELJA að sameiginlegir hagsmunir ríkja sem tengjast sama hafsvæðinu ættu að verða þeim hvöt til samstarfs vegna svæðisins í heild eða hluta þess,

SEM HAGA Í HUGA samninginn um varnir gegn mengun sjávar vegna losunar úrgangsefna frá skipum og flugvélum sem gerður var í Osló 15. febrúar 1972,

HAGA ORÐIÐ ÁSÁTTIR um eftirfarandi:

1. gr.

1. Samningsaðilar skuldbinda sig til að gera allt sem í þeirra valdi stendur til að koma í veg fyrir mengun sjávar, en með því er átt við beina eða óbeina losun efna eða orku af mannavöldum í sjó (þar með talda árósa) sem hefur í för með sér skaðleg áhrif svo sem að stofna heilsu manna í hættu, skaða lifandi auðlindir og raska lífkerfi hafsins, spilla gæðum umhverfis eða valda röskun á annarri lögmætri nýtingu hafsins.

2. Samningsaðilar skulu hver fyrir sig eða sameiginlega gera ráðstafanir til þess að vinna gegn mengun sjávar frá landstöðvum í samræmi við ákvæði samnings þessa og skulu samræma stefnu sína í þessu tilliti.

CONVENTION**for the Prevention of Marine Pollution from
Land-Based Sources****THE CONTRACTING PARTIES:**

RECOGNIZING that the marine environment and the fauna and flora which it supports are of vital importance to all nations;

MINDFUL that the ecological equilibrium and the legitimate uses of the sea are increasingly threatened by pollution;

CONSIDERING the recommendations of the United Nations Conference on the Human Environment, held in Stockholm in June 1972;

RECOGNIZING that concerted action at national, regional and global levels is essential to prevent and combat marine pollution;

CONVINCED that international action to control the pollution of the sea from land-based sources can and should be taken without delay, as part of progressive and coherent measures to protect the marine environment from pollution, whatever its origin, including current efforts to combat the pollution of international waterways;

CONSIDERING that the common interests of States concerned with the same marine area should induce them to cooperate at regional or sub-regional levels;

RECALLING the Convention for the Prevention of Marine Pollution by Dumping from Ships and Aircraft concluded in Oslo on 15 February 1972,

HAVE AGREED as follows:

Article 1

1. The Contracting Parties pledge themselves to take all possible steps to prevent pollution of the sea, by which is meant the introduction by man, directly or indirectly, of substances or energy into the marine environment (including estuaries) resulting in such deleterious effects as hazards to human health, harm to living resources and to marine ecosystems, damage to amenities or interference with other legitimate uses of the sea.

2. The Contracting Parties shall adopt individually and jointly measures to combat marine pollution from land-based sources in accordance with the provisions of the present Convention and shall harmonize their policies in this regard.

2. gr.

Samningur þessi gildir fyrir hafsvæðið sem takmarkast á eftirfarandi hátt:

a. þeir hlutar Atlantshafsins og Norður-Íshafsins og aðliggjandi hafsvæða sem eru norðan 36° n.br. og milli 42° v.l. og 51° a.l. að undanteknu:

i. Eystrasalti og Sundunum sunnan og austan lína sem liggja frá Hasenörehöfða til Gnibentanga, frá Korshage til Spodsbjerg og frá Gilbjerghöfða til Kullen, og

ii. Miðjarðarhafi og aðliggjandi höfum að skurðpunkti 36° n.br. og 5° 36' v.l.

b. sá hluti Atlantshafsins sem er norðan 59° n.br. og milli 44° v.l. og 42° v.l.

3. gr.

Í samningi þessum merkir:

a. „hafsvæði“ úthöfin, landhelgi samningsaðila og hafsvæðin landmegin við grunnlínur þær er breidd landhelginnar er mæld frá og ná, ef um er að ræða vatnsfarvegi, upp að ferskvatnsmörkum, nema öðruvísi sé ákveðið skv. 16. gr. c. samnings þessa.

b. „ferskvatnsmörk“ þann stað í vatnsfarvegi þar sem vart verður verulegrar aukningar seltu úr sjó þegar rennsli í umræddum vatnsfarvegi er lítið og lágsjávað er.

c. „mengun frá landstöðvum“ mengun hafsvæðisins:

- i. frá vatnsfarvegi,
- ii. frá ströndinni þar með talið með neðansjvárarleiðslum eða öðrum leiðslum,
- iii. frá mannvirkjum sem komið er undir lögsögu samningsaðila á því hafsvæði sem samningur þessi tekur til.

4. gr.

1. Samningsaðilar takast á hendur:

a. að uppræta, í áföngum ef nauðsyn krefur, mengun hafsvæðisins frá landstöðvum af völdum efna þeirra sem upp eru talin í I. hluta Viðauka A samnings þessa;

b. að takmarka stranglega mengun hafsvæðisins frá landstöðvum af völdum efna sem upp eru talin í II. hluta Viðauka A samnings þessa.

Article 2

The present Convention shall apply to the maritime area within the following limits:

a. those parts of the Atlantic and Arctic Oceans and the dependent seas which lie north of 36° north latitude and between 42° west longitude and 51° east longitude, but excluding:

i. the Baltic Sea and Belts lying to the south and east of lines drawn from Hasenore Head to Gniben Point, from Korshage to Spodsbjerg and from Gilbjerg Head to Kullen, and

ii. the Mediterranean Sea and its dependent seas as far as the point of intersection of the parallel of 36° north latitude and the meridian of 5°36' west longitude;

b. that part of the Atlantic Ocean north of 59° north latitude and between 44° west longitude and 42° west longitude.

Article 3

For the purpose of the present Convention:

a. “Maritime area” means: the high seas, the territorial seas of Contracting Parties and waters on the landward side of the base lines from which the breadth of the territorial sea is measured and extending in the case of watercourses, unless otherwise decided under article 16 c of the present Convention, up to the freshwater limit;

b. “Freshwater limit” means: the place in the watercourse where, at low tide and in a period of low freshwater flow, there is an appreciable increase in salinity due to the presence of seawater;

c. “Pollution from land-based sources” means: the pollution of the maritime area

- i. through watercourses,
- ii. from the coast, including introduction through underwater or other pipelines,
- iii. from man-made structures placed under the jurisdiction of a Contracting Party within the limits of the area to which the present Convention applies.

Article 4

1. The Contracting Parties undertake:

a. to eliminate, if necessary by stages, pollution of the maritime area from land-based sources by substances listed in Part I of Annex A to the present Convention;

b. to limit strictly pollution of the maritime area from land-based sources by substances listed in Part II of Annex A to the present Convention.

2. Til þess að framkvæma aðgerðir þær sem fjallað er um í 1. mgr. þessarar greinar skulu samningsaðilar annað hvort sameiginlega eða hver fyrir sig, eftir því sem henta þykir, framfylgja áætlunum og aðgerðum:

a. til þess að uppræta þegar í stað mengun hafsvæðisins frá landstöðvum af völdum efna sem upp eru talin í I. hluta Viðauka A samnings þessa;

b. til þess að draga úr eða, ef henta þykir, uppræta mengun hafsvæðisins frá landstöðvum af völdum efna sem talin eru upp í II. hluta Viðauka A samnings þessa. Þessi efni skal aðeins losa í sjó ef viðkomandi stjórnvöld samningsríkis hafa gefið til þess samþykki sitt. Slíkt samþykki skal endurskoða reglulega.

3. Þær áætlanir og aðgerðir sem ákveðnar verða samkvæmt 2. mgr. þessarar greinar skulu, eftir því sem henta þykir, vera fólgnar m. a. í setningu sérstakra reglna eða staðla um gæði umhverfisins, losun í hafsvæðið, þá losun í vatnsfarvegi er hefur áhrif á hafsvæðið og um samsetningu og notkun efna og vara. Þessar áætlanir og aðgerðir skulu gerðar með hliðsjón af nýjustu tækniþróun.

Áætlanirnar skulu miðast við að þeim ljúki á ákveðnum tíma.

4. Samningsaðilar geta ennfremur sameiginlega eða hver fyrir sig, eftir því sem henta þykir, framfylgt áætlunum eða aðgerðum til að koma í veg fyrir, draga úr eða uppræta mengun hafsvæðisins frá landstöðvum af völdum efna sem ekki er þá upp talið í Viðauka A samnings þessa, ef vísindalega hefur verið sannað að það efni geti valdið alvarlegum skaða á hafsvæðinu og ef brýnna aðgerða er þörf.

5. gr.

1. Samningsaðilar takast á hendur að gera ráðstafanir til þess að koma í veg fyrir og, eftir því sem henta þykir, uppræta mengun hafsvæðisins frá landstöðvum af völdum geislavirkra efna sem um getur í III. hluta Viðauka A samnings þessa.

2. Án þess að það hafi áhrif á skyldur samningsaðila samkvæmt öðrum samþykktum eða samningum skulu samningsaðilar við framkvæmd þessa samningsákvæðis:

a. taka fullt tillit til tillagna viðkomandi alþjóðasamtaka og stofnana;

2. In order to carry out the undertakings in paragraph 1 of this Article, the Contracting Parties, jointly or individually as appropriate, shall implement programmes and measures:

a. for the elimination, as a matter of urgency, of pollution of the maritime area from land-based sources by substances listed in Part I of Annex A to the present Convention;

b. for the reduction or, as appropriate, elimination of pollution of the maritime area from land-based sources by substances listed in Part II of Annex A to the present Convention. These substances shall be discharged only after approval has been granted by the appropriate authorities within each Contracting State. Such approval shall be periodically reviewed.

3. The programmes and measures adopted under paragraph 2 of this Article shall include, as appropriate, specific regulations or standards governing the quality of the environment, discharges into the maritime area, such discharges into watercourses as affect the maritime area, and the composition and use of substances and products. These programmes and measures shall take into account the latest technical developments.

The programmes shall contain time-limits for their completion.

4. The Contracting Parties may, furthermore, jointly or individually as appropriate, implement programmes or measures to forestall, reduce or eliminate pollution of the maritime area from land-based sources by a substance not then listed in Annex A to the present Convention, if scientific evidence has established that a serious hazard may be created in the maritime area by that substance and if urgent action is necessary.

Article 5

1. The Contracting Parties undertake to adopt measures to forestall and, as appropriate, eliminate pollution of the maritime area from land-based sources by radio-active substances referred to in Part III of Annex A of the present Convention.

2. Without prejudice to their obligations under other treaties and conventions, in implementing this undertaking the Contracting Parties shall:

a. take full account of the recommendations of the appropriate international organisations and agencies;

b. taka tillit til þeirra aðferða við eftirlit sem þessi alþjóðasamtök og stofnanir mæla með;

c. samræma eftirlit og rannsóknir á geislavirkum efnum skv. 10. og 11. gr. samnings þessa.

6. gr.

1. Til þess að viðhalda og auka gæði hafsins skulu samningsaðilar, án þess að rýra gildi ákvæða 4. gr., gera sér far um:

a. að draga úr ríkjandi mengun frá landstöðvum;

b. að koma í veg fyrir sérhverja nýja mengun frá landstöðvum, þar með talda þá mengun sem rekja má til nýrra efna.

2. Við framkvæmd þessa samningsákvæðis skulu samningsaðilar taka tillit til:

a. eðlis og magns mengunarvalda sem um er að ræða;

b. hversu mikil mengunin er þegar orðin;

c. gæða og upptökugetu vatnsins á hafsvæðinu;

d. nauðsynjar samræmdrar stefnumörkunar sem samrýmist umhverfisverndarsjónarmiðum.

7. gr.

Samningsaðilar eru sammála um að framkvæma þær ráðstafanir sem þeir ákveða á þann hátt að ekki valdi aukinni mengun:

— í höfunum utan svæðisins sem samningur þessi nær til;

— á hafsvæðinu sem samningur þessi nær til og upptök sín á annars staðar en í landstöðvum.

8. gr.

Ekkert ákvæði í samningi þessum skal túlka á þann veg að það komi í veg fyrir að samningsaðilar geri strangari ráðstafanir til varnar gegn mengun sjávar frá landstöðvum.

9. gr.

1. Þegar mengun frá landstöðvum, upprunnin á landsvæði samningsaðila af völdum efna sem ekki eru talin í I. hluta Viðauka A samnings þessa, þykir líkleg til að skada hagsmunum eins eða fleiri hinna samningsaðilanna takast hlutaðeigandi samningsaðilar á hendur að hafa samráð, að beiðni einhvers þeirra, í því skyni að gera með sér samvinnusamning.

b. take account of the monitoring procedures recommended by these international organisations and agencies;

c. coordinate their monitoring and study of radio-active substances in accordance with Articles 10 and 11 of the present Convention.

Article 6

1. With a view to preserving and enhancing the quality of the marine environment, the Contracting Parties, without prejudice to the provisions of Article 4, shall endeavour:

a. to reduce existing pollution from land-based sources;

b. to forestall any new pollution from land-based sources, including that which derives from new substances.

2. In implementing this undertaking, the Contracting Parties shall take account of:

a. the nature and quantities of the pollutants under consideration;

b. the level of existing pollution;

c. the quality and absorptive capacity of the receiving waters of the maritime area;

d. the need for an integrated planning policy consistent with the requirement of environmental protection.

Article 7

The Contracting Parties agree to apply the measures they adopt in such a way as to avoid increasing pollution:

— in the seas outside the area to which the present Convention applies;

— in the maritime area covered by the present Convention, originating otherwise than from land-based sources.

Article 8

No provision of the present Convention shall be interpreted as preventing the Contracting Parties from taking more stringent measures to combat marine pollution from land-based sources.

Article 9

1. When pollution from land-based sources originating from the territory of a Contracting Party by substances not listed in Part I of Annex A of the present Convention is likely to prejudice the interests of one or more of the other Parties to the present Convention, the Contracting Parties concerned undertake to enter into consultation, at the request of any one of them, with a view to negotiating a co-operation agreement.

2. Að ósk einhvers hlutaðeigandi samningsaðila skal nefndin sem um getur í 15. gr. þessa samnings taka málið til meðferðar og getur hún gert tillögur með það fyrir augum að viðunandi lausn náist.

3. Þeir sérstöku samningar sem um getur í 1. mgr. þessarar greinar mega meðal annars tiltaka þau svæði sem þeir ná til, þau gæðamörk sem ná skal og leiðir til að ná þessum mörkum, þar með talið hvernig beita skuli viðeigandi stöðlum og hvaða vísindalegum og tæknilegum upplýsingum skuli safnað.

4. Þeir samningsaðilar er undirrita þessa sér-samninga skulu fyrir milligöngu nefndarinnar tilkynna öðrum samningsaðilum um efni samninganna svo og hvernig miði að koma þeim í framkvæmd.

10. gr.

Samningsaðilar eru sammála um að koma á samræmdum eða sameiginlegum vísindalegum og tæknilegum rannsóknum, þar með töldum rannsóknum á bestu aðferðum við að útrýma skaðlegum efnum eða finna efni í þeirra stað til að draga úr mengun sjávar frá landstöðvum, svo og að skiptast á þeirri vitneskju sem fæst á þennan hátt. Þeir skulu á þessu sambandi taka tillit til þess starfs sem viðkomandi alþjóðasamtök og stofnanir hafa unnið á þessu sviði.

11. gr.

Samningsaðilar eru sammála um að koma á fót í áföngum og starfrækja á svæðinu sem samningur þessi nær til fast eftirlitskerfi sem geri kleift:

— að sem allra fyrst fari fram mat á núverandi mengun hafsinis;

— að framtíð fari mat á gagnsemi ráðstafana til þess að draga úr mengun sjávar frá landstöðvum sem gerðar eru samkvæmt ákvæðum þessa samnings.

Í þessu skyni skulu samningsaðilar ákveða leiðir og aðferðir til að starfrækja hver um sig eða sameiginlega kerfisbundna og sérstaka eftirlitsstarfsemi. Þessi starfsemi skal taka mið af starfsemi rannsóknarskipa og annarri aðstöðu á eftirlits-svæðinu.

Starfsemi þessi skal taka mið af skyldri starfsemi sem starfrækt er samkvæmt samningum er þegar hafa öðlast gildi og starfsemi viðkomandi alþjóðasamtaka og stofnana.

2. At the request of any Contracting Party concerned, the Commission referred to in Article 15 of the present Convention shall consider the question and may make recommendations with a view to reaching a satisfactory solution.

3. The special agreements specified in paragraph 1 of this Article may, among other things, define the areas to which they shall apply, the quality objectives to be achieved, and the methods for achieving these objectives including methods for the application of appropriate standards and the scientific and technical information to be collected.

4. The Contracting Parties signatory to these special agreements shall, through the medium of the Commission, inform the other Contracting Parties of their purport and of the progress made in putting them into effect.

Article 10

The Contracting Parties agree to establish complementary or joint programmes of scientific and technical research, including research into the best methods of eliminating or replacing noxious substances so as to reduce marine pollution from land-based sources, and to transmit to each other the information so obtained. In doing so they shall have regard to the work carried out, in these fields, by the appropriate international organizations and agencies.

Article 11

The Contracting Parties agree to set up progressively and to operate within the area covered by the present Convention a permanent monitoring system allowing:

— the earliest possible assessment of the existing level of marine pollution;

— the assessment of the effectiveness of measures for the reduction of marine pollution from land-based sources taken under the terms of the present Convention.

For this purpose the Contracting Parties shall lay down the ways and means of pursuing individually or jointly systematic and ad hoc monitoring programmes. These programmes shall take into account the deployment of research vessels and other facilities in the monitoring area.

The programmes shall take into account similar programmes pursued in accordance with conventions already in force and by the appropriate international organisations and agencies.

12. gr.

1. Sérhver samningsaðili tekst á hendur að tryggja að ákvæði samnings þessa séu haldin og að gera viðeigandi ráðstafanir á sínu landsvæði til að stemma stigu við atferli sem brýtur í bága við ákvæði samnings þessa og refsa fyrir það.

2. Samningsaðilar skulu tilkynna nefndinni um lagasetningar og aðgerðir stjórnvalda til þess að framfylgja ákvæðum 1. mgr.

13. gr.

Samningsaðilar takast á hendur að aðstoða hver annan á viðeigandi hátt til þess að koma í veg fyrir óhöpp sem leiða kunna til mengunar frá landstöðvum, til þess að draga sem mest úr og eyða afleiðingum slíkra óhappa og að skiptast á upplýsingum í þeim tilgangi.

14. gr.

1. Ákvæðum þessa samnings má ekki beita gegn samningsaðila í því tilviki að hann geti ekki framfylgt þeim til fulls vegna mengunar sem á upptök á landsvæði ríkis sem ekki er aðili að þessum samningi.

2. Eigi að síður skal umræddur samningsaðili leitast við að taka upp samstarf við ríkið sem ekki er aðili að samningnum svo að unnt verði að framfylgja samningi þessum til fulls.

15. gr.

Nefnd sem í eiga sæti fulltrúar sérhvers samningsaðila er hér með stofnuð. Nefndin skal halda fundi reglulega og hvenær sem svo er ákveðið samkvæmt starfsreglum vegna sérstakra tilvika.

16. gr.

Verkefni nefndarinnar skulu vera:

a. að hafa yfirumsjón með framkvæmd samnings þessa;

b. að hafa á hendi almenna athugun á ástandi sjávarins á svæðinu sem samningur þessi nær til, á gagnsemi þeirra varúðarráðstafana sem gerðar eru og á því hvort þörf er viðbótar- eða breyttra ráðstafana;

c. að ákveða, ef nauðsyn krefur, að tillögu samningsaðilans eða samningsaðilanna sem liggja að sama vatnsfarveginum samkvæmt samræmdum reglum mörk þau er hafsvæðið skal ná til í þessum vatnsfarvegi;

Article 12

1. Each Contracting Party undertakes to ensure compliance with the provisions of this Convention and to take in its territory appropriate measures to prevent and punish conduct in contravention of the provisions of the present Convention.

2. The Contracting Parties shall inform the Commission of the legislative and administrative measures they have taken to implement the provisions of the preceding paragraph.

Article 13

The Contracting Parties undertake to assist one another as appropriate to prevent incidents which may result in pollution from land-based sources, to minimize and eliminate the consequences of such incidents, and to exchange information to that end.

Article 14

1. The provisions of the present Convention may not be invoked against a Contracting Party to the extent that the latter is prevented, as a result of pollution having its origin in the territory of a non-Contracting State, from ensuring their full application.

2. However, the said Contracting Party shall endeavour to cooperate with the non-Contracting State so as to make possible the full application of the present Convention.

Article 15

A Commission composed of representatives of each of the Contracting Parties is hereby established. The Commission shall meet at regular intervals and at any time when due to special circumstances it is so decided in accordance with its rules of procedure.

Article 16

It shall be the duty of the Commission:

a. to exercise overall supervision over the implementation of the present Convention;

b. to review generally the condition of the seas within the area to which the present Convention applies, the effectiveness of the control measures being adopted and the need for any additional or different measures;

c. to fix, if necessary, on the proposal of the Contracting Party or Parties bordering on the same watercourse and following a standard procedure, the limit to which the maritime area shall extend in that watercourse;

d. að ákveða í samræmi við 4. gr. samnings þessa starfsemi og aðgerðir er miða að því að uppræta eða draga úr mengun frá landstöðvum;

e. að gera tillögur samkvæmt ákvæðum 9. gr.;

f. að taka á móti og meta upplýsingar og dreifa þeim til samningsaðila samkvæmt ákvæðum 11., 12. og 17. gr. samnings þessa;

g. að gera samkvæmt 18. gr. tillögur varðandi breytingar á listum efna í Viðauka A samnings þessa;

h. að sinna öðrum verkefnum eftir því sem henta þykir samkvæmt ákvæðum samnings þessa.

17. gr.

Samningsaðilar skulu samkvæmt samræmdum reglum senda nefndinni:

a. niðurstöður um eftirlit samkvæmt 11. gr.;

b. eins nákvæmar upplýsingar og til eru um efni sem talin eru upp í Viðaukum samnings þessa og hætta er á að berist til hafsvæðisins.

Samningsaðilar skulu leitast við að bæta í sí- auknum mæli aðferðir við söfnun þeirra upplýs- inga sem stuðla að endurskoðun á starfsemi þeirri er lýtur að því að draga úr mengun og ákveðin er samkvæmt 4. gr. samnings þessa.

18. gr.

1. Nefndin skal setja sér starfsreglur og skulu þær samþykktar með samhljóða atkvæðum.

2. Nefndin skal setja sér fjárhagsreglur og skulu þær samþykktar með samhljóða atkvæðum.

3. Nefndin skal samþykkja með samhljóða atkvæðum áætlanir og aðgerðir sem miða að því að draga úr eða uppræta mengun frá landstöðvum eins og fyrir er mælt í 4. gr., áætlanir um vísinda- legar rannsóknir og eftirlit eins og fyrir er mælt í 10. og 11. gr. og ákvarðanir samkvæmt 16. gr. c.

Allir samningsaðilar skulu hefja og framfylgja áætlunum þessum og aðgerðum tvö hundruð dög- um eftir að þær eru samþykktar, nema nefndin ákveði aðra dagsetningu.

d. to draw up, in accordance with Article 4 of the present Convention, programmes and measures for the elimination or reduction of pollution from land-based sources;

e. to make recommendations in accordance with the provisions of Article 9;

f. to receive and review information and distri- bute it to the Contracting Parties in accordance with the provisions of Articles 11, 12 and 17 of the present Convention;

g. to make, in accordance with Article 18, re- commendations regarding any amendment to the lists of substances included in Annex A to the present Convention;

h. to discharge such other functions, as may be appropriate, under the terms of the present Con- vention.

Article 17

The Contracting Parties, in accordance with a standard procedure, shall transmit to the Com- mission:

a. the results of monitoring pursuant to Article 11;

b. the most detailed information available on the substances listed in the Annexes to the present Convention and liable to find their way into the maritime area.

The Contracting Parties shall endeavour to im- prove progressively techniques for gathering such information which can contribute to the revision of the pollution reduction programmes drawn up in accordance with Article 4 of the present Con- vention.

Article 18

1. The Commission shall draw up its own Rules of Procedure which shall be adopted by unani- mous vote.

2. The Commission shall draw up its own Finan- cial Regulations which shall be adopted by unani- mous vote.

3. The Commission shall adopt, by unanimous vote, programmes and measures for the reduction or elimination of pollution from land-based sources as provided for in Article 4, programmes for scientific research and monitoring as provided for in Articles 10 and 11, and decisions under Article 16 c.

The programmes and measures shall commence for and be applied by all Contracting Parties two hundred days after their adoption, unless the Commission specifies another date.

Falli atkvæði ekki samhljóða, getur nefndin engu að síður samþykkt áætlun eða aðgerðir með þremur fjórðu atkvæða nefndarmanna. Þessar áætlanir eða aðgerðir skulu hefjast, að því er varðar þá samningsaðila sem greiddu með þeim atkvæði, tvö hundruð dögum eftir að þær voru samþykktar, nema nefndin ákveði aðra dagsetningu, og að því er varðar sérhvern annan samningsaðila, jafnskjótt og hann hefur samþykkt afdráttarlaust áætlanirnar eða aðgerðirnar, en það getur hann gert hvenær sem er.

4. Nefndin getur samþykkt breytingartillögur við Viðauka A samnings þessa með þremur fjórðu atkvæða nefndarmanna, og skal hún senda þær ríkisstjórnnum samningsaðila til samþykktar. Sérhver ríkisstjórn samningsaðila sem sér sér ekki fært að samþykkja breytingartillögu skal tilkynna þeirri ríkisstjórn sem er vörsluadili samningsins skriflega þar um innan tvö hundruð daga frá því nefndin samþykkti tillögu um breytinguna. Berist engin slík tilkynning skal breytingin öðlast gildi fyrir alla samningsaðila tvö hundruð og þrjátíu dögum eftir atkvæðagreiðsluna í nefndinni. Ríkisstjórn sú sem er vörsluadili samningsins skal tilkynna samningsaðilum eins fljótt og unnt er um móttöku sérhverrar tilkynningar.

19. gr.

Þegar Efnahagsbandalagið á hlut að máli á það rétt á jafnmörgum atkvæðum og fjöldi samningsaðila þessa samnings innan bandalagsins segir til um.

Efnahagsbandalag Evrópu skal eigi nýta atkvæðisrétt sinn í tilvikum þeim er aðildarríki þess nýta atkvæðisrétt sinn og öfugt.

20. gr.

Ríkisstjórn sú sem er vörsluadili samningsins skal boða til fyrsta fundar nefndarinnar svo skjótt sem kostur er eftir að samningur þessi öðlast gildi.

21. gr.

Öllum ágreiningi milli samningsaðila um túlkun eða framkvæmd samnings þessa sem hlutað-eigandi aðilar geta ekki með öðrum hætti jafnað, til dæmis með rannsókn eða sáttargerð í nefndinni, skal, að beiðni einhvers þessara aðila, vísað til gerðardómsmeðferðar samkvæmt þeim skilmálum sem tilgreindir eru í Viðauka B samnings þessa.

Should unanimity not be attainable, the Commission may nonetheless adopt a programme or measures by a three quarters majority vote of its members. The programmes or measures shall commence for those Contracting Parties which voted for them two hundred days after their adoption, unless the Commission specifies another date, and for any other Contracting Party after it has explicitly accepted the programme or measures, which it may do at any time.

4. The Commission may adopt recommendations for amendments to Annex A to the present Convention by a three quarters majority vote of its members and shall submit them for the approval of the Governments of the Contracting Parties. Any Government of a Contracting Party that is unable to approve an amendment shall notify the depositary Government in writing within a period of two hundred days after the adoption of the Recommendation of amendment in the Commission. Should no such notification be received, the amendment shall enter into force for all Contracting Parties two hundred and thirty days after the vote in the Commission. The depositary Government shall notify the Contracting Parties as soon as possible of the receipt of any notification.

Article 19

Within the areas of its competence, the European Economic Community is entitled to a number of votes equal to the number of its member States which are Contracting Parties to the present Convention.

The European Economic Community shall not exercise its right to vote in cases where its member States exercise theirs and conversely.

Article 20

The depositary Government shall convene the first meeting of the Commission as soon as possible after the coming into force of the present Convention.

Article 21

Any dispute between Contracting Parties relating to the interpretation or application of the present Convention, which cannot be settled otherwise by the Parties concerned, for instance by means of inquiry or conciliation within the Commission, shall, at the request of any of those Parties, be submitted to arbitration under the conditions laid down in Annex B to the present Convention.

22. gr.

Samningur þessi skal liggja frammi til undirritunar í París dagana 4. júní 1974 til 30. júní 1975 fyrir þau ríki sem boðin var þátttaka í ráðstefnunni um samning um varnir gegn mengun sjávar frá landstöðvum sem haldin var í París og fyrir Efnahagsbandalag Evrópu.

23. gr.

Samningur þessi er háður fullgildingu, staðfestingu eða samþykki. Skjölum um fullgildingu, staðfestingu eða samþykki skal komið til ríkisstjórnar Frakklands til vörslu.

24. gr.

1. Eftir 30. júní 1975 geta þau ríki sem vitnað er til í 22. gr. og Efnahagsbandalag Evrópu gerst aðilar að honum.

2. Frá sama tíma getur sérhver annar samningsaðili að alþjóðasamningnum um varnir gegn mengun sjávar vegna losunar úrgangsefna frá skipum og flugvélum sem lagður var fram til undirritunar í Osló 15. febrúar 1972 gerst aðili að samningnum.

3. Frá þeim degi er samningur þessi öðlast gildi getur sérhvert ríki sem ekki er vitnað til í 22. gr. en á land að vatnsfarvegum sem liggja um landsvæði eins eða fleiri aðila að samningi þessum og til hafsvæðis þess sem skilgreint er í 2. gr. gerst aðili að honum.

4. Samningsaðilum er heimilt með samhljóða ákvörðun að bjóða öðrum ríkjum að gerast aðilar að samningi þessum. Í því tilviki er heimilt í samræmi við 27. gr. samnings þessa að breyta skilgreiningu hafsvæðisins í 2. gr. ef nauðsyn ber til.

5. Aðildarskjölum skal komið til ríkisstjórnar Frakklands til vörslu.

25. gr.

1. Samningur þessi öðlast gildi á þrítugasta degi eftir þann dag sem sjöunda fullgildingar-, staðfestingar-, samþykkis- eða aðildarskjalið berst til vörslu.

2. Að því er varðar aðila er fullgildir, staðfestir eða samþykkir þennan samning eða gerist aðili að honum eftir að sjöunda fullgildingar-, staðfestingar-, samþykkis- eða aðildarskjalið berst til vörslu tekur samningurinn gildi á þrítugasta degi eftir að

Article 22

The present Convention shall be open for signature at Paris, from 4th June 1974 to 30th June 1975, by the States invited to the Diplomatic Conference on the Convention for the prevention of Marine Pollution from Land-Based Sources, held at Paris, and by the European Economic Community.

Article 23

The present Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval. The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Government of the French Republic.

Article 24

1. After 30th June 1975, the present Convention shall be open for accession by States referred to in Article 22 and by the European Economic Community.

2. The present Convention shall also be open for accession from the same date by any other Contracting Party to the Convention for the Prevention of Marine Pollution by Dumping from Ships and Aircraft, opened for signature at Oslo on 15th February 1972.

3. From the date of its entry into force, the present Convention shall be open for accession by any State not referred to in Article 22, located upstream on watercourses crossing the territory of one or more Contracting Parties to the present Convention and reaching the maritime area defined in Article 2.

4. The Contracting Parties may unanimously invite other States to accede to the present Convention. In that case the maritime area in Article 2 may, if necessary, be amended in accordance with Article 27 of the present Convention.

5. The instruments of accession shall be deposited with the Government of the French Republic.

Article 25

1. The present Convention shall come into force on the thirtieth day following the date of deposit of the seventh instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For each Party ratifying, accepting or approving the present Convention or acceding to it after the deposit of the seventh instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the present Convention shall enter into force on the

fullgildingar-, staðfestingar-, samþykkis- eða aðildarskjal hans berst til vörslu.

26. gr.

Hvenær sem er að tveim árum liðnum frá því er samningur þessi öðlast gildi að því er varðar samningsaðila getur sá aðili sagt samningnum upp með skriflegri tilkynningu til þeirrar ríkisstjórnar, sem er vörsluaðili samningsins. Slík tilkynning öðlast gildi einu ári eftir móttöku hennar.

27. gr.

1. Ríkisstjórn sú sem er vörsluaðili samningsins skal að beiðni nefndarinnar sem samþykkt hefur verið með tveimur þriðju atkvæða nefndarmanna boða til ráðstefnu í þeim tilgangi að endurskoða eða breyta þessum samningi.

2. Þegar ríki gerist aðili samkvæmt 2., 3. eða 4. mgr. 24. gr. er heimilt að breyta skilgreiningu hafsvæðisins í 2. gr. að tillögu nefndarinnar samþykktri með samhljóða atkvæðum. Slíkar breytingar öðlast gildi þegar samningsaðilar hafa samþykkt þær samhljóða.

28. gr.

Ríkisstjórn sú sem er vörsluaðili samningsins skal tilkynna samningsaðilum og ríkjum þeim sem um getur í 22. gr.:

a. um undirritanir þessa samnings, um afhendingu fullgildingar-, staðfestingar-, samþykkis- og aðildarskjala og um afhendingu tilkynninga um uppsögn samkvæmt 22., 23., 24. og 26. gr.;

b. hvenær samningur þessi öðlast gildi samkvæmt 25. gr.;

c. um móttöku tilkynninga um samþykki eða andmæli og um gildistöku breytinga á samningi þessum og viðaukum hans samkvæmt 18. og 27. gr.

29. gr.

Frumriti samnings þessa, en hinn franski og enski texti hans eru jafngildir, skal komið í vörslu ríkisstjórnar Frakklands, sem senda skal staðfest afrit til samningsaðila og til þeirra ríkja sem um getur í 22. gr. og skal hún einnig senda staðfest afrit til aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna til skrásetningar og birtingar samkvæmt 102. gr. sáttmála Sameinuðu þjóðanna.

thirtieth day after the date of deposit by that Party of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 26

At any time after the expiry of two years from the date of coming into force of the present Convention in relation to any Contracting Party such Party may withdraw from the Convention by notice in writing to the depositary Government. Such notice shall take effect one year after the date on which it is received.

Article 27

1. The depositary Government shall, at the request of the Commission on a decision taken by a two-thirds majority of its members, call a Conference for the purpose of revising or amending the present Convention.

2. Upon accession by a State as provided for in paragraphs 2, 3 and 4 of Article 24, the maritime area in Article 2 may be amended upon a proposal by the Commission adopted by a unanimous vote. These amendments shall enter into force after unanimous approval by the Contracting Parties.

Article 28

The depositary Government shall inform the Contracting Parties and those referred to in Article 22:

a. of signatures to the present Convention, of the deposit of instruments of ratification, acceptance, approval or accession, and of notices of withdrawal in accordance with Articles 22, 23, 24 and 26;

b. of the date on which the present Convention comes into force in accordance with Article 25;

c. of the receipt of notifications of approval or objection, and of the entry into force of amendments to the present Convention and its Annexes, in accordance with Articles 18 and 27.

Article 29

The original of the present Convention of which the French and English texts shall be equally authentic, shall be deposited with the Government of the French Republic which shall send certified copies thereof to the Contracting Parties and the States referred to in Article 22 and shall deposit a certified copy with the Secretary General of the United Nations for registration and publication in accordance with Article 102 of the United Nations Charter.

ÞESSU TIL STAÐFESTU hafa undirritaðir sem til þess hafa fullt umboð ríkisstjórnin sinna undirritað samning þennan.

GJÖRT Í PARÍS hinn 4. júní 1974.

Viðauki A

Við niðurröðun efna í I., II. og III. hluta hér á eftir er tekið mið af eftirtöldum einkennum þeirra:

- a. þrávirgni;
- b. eitrunaráhrifum og öðrum skaðlegum áhrifum;
- c. tilhneigingu til lífkeðjusöfnunar.

Þessi einkenni þurfa ekki öll að vera jafnráðandi fyrir ákveðið efni eða flokk efna og nauðsynlegt getur verið að huga að öðrum þáttum svo sem losunarstað og losunarmagni.

I. HLUTI

Eftirtalin efni eru sett í þennan hluta

- i. vegna þess að þau brotna ekki auðveldlega niður eða verða ekki fljótt skaðlaus af völdum náttúrlegra breytinga; og
- ii. vegna þess að þau geta annað hvort:
  - a. valdið hættulegri söfnun á skaðlegu efni í fæðukeðjuna, eða
  - b. stofnað velferð lífvera í hættu og haft með því óæskileg áhrif á lífkerfi hafsins, eða
  - c. valdið alvarlegri röskun á öflun fæðu úr sjó eða öðrum lögmætum notum hafsins; og
- iii. vegna þess að álitid er að þörf sé skjótra aðgerða vegna mengunar af völdum þessara efna:
  1. Lífærni halogen efnasambönd og efni sem geta myndað þau í hafinu, að þeim efnun undanskildum sem eru líffræðilega óskaðleg eða breytast fljótt í sjónum í efni sem eru líffræðilega óskaðleg.
  2. Kvikasilfur og efnasambönd þess.
  3. Kadmium og efnasambönd þess.
  4. Varanleg gerviefni sem kunna að fljóta, mara eða sökkva og geta valdið alvarlegri röskun á lögmætum notum hafsins.
  5. Þrávirkar olíur og oliukennd kolvetni.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, duly authorized by their respective Governments, have signed this Convention.

DONE AT PARIS, this 4th day of June 1974.

ANNEX A

The allocation of substances to Parts I, II and III below takes account of the following criteria:

- a. persistence;
- b. toxicity or other noxious properties;
- c. tendency to bio-accumulation;

These criteria are not necessarily of equal importance for a particular substance or group of substances, and other factors, such as the location and quantities of the discharge, may need to be considered.

Part I

The following substances are included in this Part

- i. because they are not readily degradable or rendered harmless by natural processes; and
- ii. because they may either:
  - a. give rise to dangerous accumulation of harmful material in the food chain, or
  - b. endanger the welfare of living organisms causing undesirable changes in the marine eco-systems, or
  - c. interfere seriously with the harvesting of sea foods or with other legitimate uses of the sea; and
- iii. because it is considered that pollution by these substances necessitates urgent action:
  1. Organohalogen compounds and substances which may form such compounds in the marine environment, excluding those which are biologically harmless, or which are rapidly converted in the sea into substances which are biologically harmless.
  2. Mercury and mercury compounds.
  3. Cadmium and cadmium compounds.
  4. Persistent synthetic materials which may float, remain in suspension or sink, and which may seriously interfere with any legitimate use of the sea.
  5. Persistent oils and hydrocarbons of petroleum origin.

II. HLUTI

Eftirtalin efni eru sett í þennan hluta, þrátt fyrir að þau sýni svipuð einkenni og efni í I. hluta og þurfi að vera undir ströngu eftirliti, vegna þess að þau virðast ekki eins skaðleg eða breytast auðveldar í óskaðleg efni í náttúrunni:

1. Lífræn efnasambönd fosfórs, silikons og tins og efni sem geta myndað slík efnasambönd í hafinu, að undanskildum þeim efnum sem eru líffræðilega óskaðleg eða sem breytast fljótt í sjónum í efni sem eru líffræðilega óskaðleg.
2. Óbundinn fosfór.
3. Ólíur og ólíukennd kolvetni sem ekki eru þrávirk.
4. Eftirtalin frumefni og efnasambönd þeirra:

arsen	blý
króm	nikkill
eir	zink.

5. Efni sem nefndin er sammála um að hafi skaðleg áhrif á bragð og/ eða lykt neysluvara úr sjónum.

III. HLUTI

Eftirtalin efni eru sett í þennan hluta, þrátt fyrir það að þau sýni svipuð einkenni og efni þau sem talin eru upp í I. hluta og ættu að vera undir ströngu eftirliti sem miðaði að því að koma í veg fyrir og, eftir því sem við á, uppræta mengun af þeirra völdum, vegna þess að þau eru þegar tilefni rannsókna, leiðbeininga og í sumum tilvikum aðgerða á vegum ýmissa alþjóðasamtaka og stofnana; þessi efni eru háð ákvæðum 5. gr.:

— geislavirk efni þar með talið geislavirkur úrgangur.

Viðauki B

1. gr.

Ef deiluaðilar gera ekki samkomulag um annað skal gerðardómsmeðferð fara fram samkvæmt ákvæðum þessa Viðauka.

2. gr.

1. Að tilmælum eins samningsaðila til annars samkvæmt 21. gr. samningsins skal gerðardómur skipaður. Með beiðni um gerð skal tiltaka efni

Part II

The following substances are included in this Part because, although exhibiting similar characteristics to the substances in Part I and requiring strict control, they seem less noxious or are more readily rendered harmless by natural processes:

1. Organic compounds of phosphorous, silicon, and tin and substances which may form such compounds in the marine environment, excluding those which are biologically harmless, or which are rapidly converted in the sea into substances which are biologically harmless.
2. Elemental phosphorus.
3. Non-persistent oils and hydrocarbons of petroleum origin.
4. The following elements and their compounds:

Arsenic	Lead
Chromium	Nickel
Copper	Zinc
5. Substances which have been agreed by the Commission as having a deleterious effect on the taste and/or smell of products derived from the marine environment for human consumption.

Part III

The following substances are included in this Part because, although they display characteristics similar to those of substances listed in Part I and should be subject to stringent controls with the aim of preventing and, as appropriate, eliminating the pollution which they cause, they are already the subject of research, recommendations and, in some cases, measures under the auspices of several international organisations and institutions; those substances are subject to the provisions of Article 5:

— Radioactive substances, including wastes.

ANNEX B

Article 1

Unless the parties to the dispute decide otherwise, the arbitration procedure shall be in accordance with the provisions of this Annex.

Article 2

1. At the request addressed by one Contracting Party to another Contracting Party in accordance with Article 21 of the Convention, an arbitral

málsins og sérstaklega þær greinar samningsins sem ágreiningur er um varðandi túlkun eða framkvæmd.

2. Kröfuhafi skal tilkynna nefndinni að hann hafi farið þess á leit að skipaður verði gerðardómur og skal hann tiltaka nafn hins deiluaðilans og þær greinar samningsins sem að hans mati valda ágreiningi um túlkun eða framkvæmd. Nefndin skal koma slíkum upplýsingum til allra aðila að samningnum.

3. gr.

Gerðardómurinn skal skipaður þrem mönnum; hvor deiluaðili tilnefnir einn gerðardómsmann; gerðardómsmennirnir tveir sem þannig eru tilnefndir skulu koma sér saman um tilnefningu þriðja gerðardómsmannsins sem skal vera forseti gerðardómsins. Sá síðastnefndi skal ekki vera þegn annars hvors deiluaðilans eða hafa fasta búsetu á landsvæði annars hvors deiluaðilans eða vera starfandi fyrir annan hvorn eða hafa haft afskipti af málinu á einhvern annan hátt.

4. gr.

1. Hafi forseti gerðardómsins ekki verið tilnefndur innan tveggja mánaða frá því að seinni gerðardómsmaðurinn var skipaður, skal aðalframkvæmdastjóri Sameinuðu þjóðanna, að beiðni annars hvors aðilans, tilnefna hann innan næstu tveggja mánaða.

2. Ef annar deiluaðilinn skipar ekki gerðardómsmann innan tveggja mánaða frá móttöku tilmælanna getur hinn aðilinn tilkynnt það aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna sem þá skal tilnefna forseta gerðardómsins innan næstu tveggja mánaða. Síðan skal tilnefndur forseti gerðardómsins óska eftir því við aðilann sem ekki hefur skipað gerðardómsmann að gera það innan tveggja mánaða. Að þeim tíma loknum skal hann tilkynna aðalframkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna þar um og skal hann þá skipa í embættið innan næstu tveggja mánaða.

5. gr.

1. Gerðardómurinn úrskurðar samkvæmt reglum þjóðaréttar og sérstaklega reglum samnings þessa.

2. Gerðardómur sem skipaður hefur verið samkvæmt ákvæðum þessa Viðauka setur sér eigin starfsreglur.

tribunal shall be constituted. The request for arbitration shall state the subject matter of the application including in particular the Articles of the Convention, the interpretation or application of which is in dispute.

2. The claimant shall inform the Commission that he has requested the setting up of an arbitral tribunal, stating the name of the other party to the dispute and the Articles of the Convention the interpretation or application of which is in his opinion in dispute. The Commission shall forward the information thus received to all Contracting Parties to the Convention.

Article 3

The arbitral tribunal shall consist of three members: each of the parties to the dispute shall appoint an arbitrator; the two arbitrators so appointed shall designate by common agreement the third arbitrator who shall be the chairman of the tribunal. The latter shall not be a national of one of the parties to the dispute, nor have his usual place of residence in the territory of one of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.

Article 4

1. If the chairman of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the appointment of the second arbitrator, the Secretary General of the United Nations shall, at the request of either party, designate him within a further two months' period.

2. If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of receipt of the request, the other party may inform the Secretary General of the United Nations who shall designate the chairman of the arbitral tribunal within a further two months' period. Upon designation, the chairman of the arbitral tribunal shall request the party which has not appointed an arbitrator to do so within two months. After such period, he shall inform the Secretary General of the United Nations who shall make this appointment within a further two months' period.

Article 5

1. The arbitral tribunal shall decide according to the rules of international law and, in particular, those of this Convention.

2. Any arbitral tribunal constituted under the provisions of this Annex shall draw up its own rules of procedure.

6. gr.

1. Ákvarðanir gerðardómsins, bæði um málsmeðferð og ágreiningsefni, skulu teknar með meiri hluta greiddra atkvæða gerðardómsmanna.

2. Dómurinn má gera allar viðeigandi ráðstafanir til þess að afla staðreynda um málið. Hann getur, að beiðni annars aðilans, mælt með aðkallandi varúðarráðstöfunum til bráðabirgða.

3. Ef tveir eða fleiri gerðardómar, skipaðir samkvæmt ákvæðum þessa Viðauka, fást við sams konar eða hliðstæð mál geta þeir upplýst hver annan um málsmeðferð við öflun staðreynda um málið og tekið mið af þeim, að svo miklu leyti sem mögulegt er.

4. Deiluaðilar skulu leggja til alla nauðsynlega aðstöðu fyrir virka málsmeðferð.

5. Fjarvera eða forföll eins deiluaðila skal ekki vera málsmeðferð til fyrirstöðu.

7. gr.

1. Úrskurði dómsins skal fylgja greinargerð. Hann skal vera endanlegur og bindandi fyrir deiluaðila.

2. Hvorum aðila um sig er heimilt að vísa ágreiningi sem kann að rísa milli þeirra um túlkun eða framkvæmd úrskurðarins til gerðardómsins sem úrskurðinn kvað upp eða ef hann er ekki tiltækur þá til annars gerðardóms sem skipaður er í þessum tilgangi með sama hætti og fyrri gerðardómurinn.

8. gr.

Efnahagsbandalag Evrópu hefur, eins og sérhver annar samningsaðili að samningi þessum, rétt til þess að koma fyrir gerðardóminn sem sóknar- aðili eða varnaradili.

Article 6

1. The decisions of the arbitral tribunal, both on procedure and on substance, shall be taken by majority voting of its members.

2. The tribunal may take all appropriate measures in order to establish the facts. It may, at the request of one of the Parties, recommend essential interim measures of protection.

3. If two or more arbitral tribunals constituted under the provisions of this Annex are seized of requests with identical or similar subjects, they may inform themselves of the procedures for establishing the facts and take them into account as far as possible.

4. The parties to the dispute shall provide all facilities necessary for the effective conduct of the proceedings.

5. The absence or default of a party to the dispute shall not constitute an impediment to the proceedings.

Article 7

1. The award of the arbitral tribunal shall be accompanied by a statement of reasons. It shall be final and binding upon the parties to the dispute.

2. Any dispute which may arise between the parties concerning the interpretation or execution of the award may be submitted by either party to the arbitral tribunal which made the award or, if the latter cannot be seized thereof, to another arbitral tribunal constituted for this purpose in the same manner as the first.

Article 8

The European Economic Community, like any Contracting Party to the present Convention, has the right to appear as applicant or respondent before the arbitral tribunal.